

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียน คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสรุปผลการวิจัยตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว หลังการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ และกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 กลุ่มโรงเรียนพหุวัฒนธรรมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 16 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 370 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านหนองแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาเรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว จากหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยคัดเลือกคำควบกล้ำ ร ล ว และนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว จำนวน 105 คำ

3.3 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบ One - Group Pretest – Posttest Design

3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ได้ดำเนินการวิจัยทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ช่วงระหว่างวันที่ 11 มกราคม 2549 ถึง 9 กุมภาพันธ์ 2549 ใช้เวลาในการวิจัยทดลอง 20 วัน วันละ 1 ชั่วโมง (รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านหนองแคน จำนวน 18 คน ตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม 2549 ถึง วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 การประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน (Posttest)

3.5.2 ทดลองใช้แผนการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทดลองสอนด้วยตนเอง เก็บรวบรวมคะแนนกระบวนการเรียนจากแบบฝึกทักษะ

3.5.3 เมื่อเรียนจบเนื้อหาเรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว แล้วทำการทดสอบประเมินผลหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว และสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.5.4 วิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธีการทางสถิติ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว จำนวน 18 แผน

4.2 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 18 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ

5. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.55 / 88.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านหนองแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ที่ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด

6. อภิปรายผล

จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านหนองแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 ผลจากการนำแบบฝึกทักษะไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลจากคะแนนการทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 18 ชุด พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 93.79 ในแบบฝึกชุดที่ 17 ค่าเฉลี่ยต่ำสุดร้อยละ 81.05 ในแบบฝึกชุด ที่ 2 และคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 85.55 ของคะแนนเต็ม คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 62.78 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะและ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 88.61 แบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้นจึงมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.55 / 88.61

จากผลการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการใช้แบบฝึกทักษะ ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ และกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจน และเมื่อทดสอบค่าความแตกต่างก็พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ทุกประการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการสร้างแบบฝึกทักษะได้ผ่านกระบวนการและขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ คือ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แบบฝึกทักษะได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2534 : 14) ที่กล่าวว่า ในการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น จะต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือ วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของการจัดการเรียนการสอน ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม ศึกษารูปแบบการสร้างชุดฝึกและออกแบบสร้างชุดฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ มีข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำไปทดลองใช้ ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ และนำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อุดลย์ ภูปลี (2539 : 25) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์และส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนหลายด้าน คือ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา และคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน ทำให้ทราบความก้าวหน้าและข้อบกพร่องของผู้เรียน ทำให้ครูประหยัดเวลา และทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ในการสร้างแบบฝึกทักษะ และแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดและออกแบบให้ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความสามารถของออกตนมาใช้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดของตนเอง ในการเข้ากลุ่มทำกิจกรรมจะมีทั้งคนเก่งปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน ให้ทุกคนได้ร่วมมือกัน ช่วยกันจัดกิจกรรมให้สำเร็จ การร่วมมือกันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540 : 81) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พบว่า ชุดฝึกทักษะที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ตนสนใจ มีความเหมาะสมและง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน เพราะเป็นชุดฝึกที่มีแรงจูงใจ ที่ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติในการเรียนภาษาไทยดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ นางเยาว์ ศรีประคู้ (2546 : 110) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียน กาพย์ยานี 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการเรียนรู้ แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะ การอ่านของนักเรียนได้เร็วขึ้นและนักเรียนสามารถฝึกได้ด้วยตนเอง เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองได้รับผลสำเร็จในการเรียน

6.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึก ทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากนักเรียนมีอิสระ ในการฝึกและการร่วมกิจกรรมการเล่นเกมที่ต่าง ๆ ตลอดจนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม นักเรียนไม่เกิดการเบื่อหน่ายเพราะมีแรงจูงใจ คือความสำเร็จของกลุ่มนักเรียนจึงมีความ กระตือรือร้นตลอดเวลาที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือ กันและกันจนกลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิการ์ ภิมาลย์ (1547 : 81) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดนครราชสีมา โดยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยดังกล่าว การพัฒนาแผนการจัดการการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและเขียน คำควบกล้ำ ร ล ว โดยใช้แบบฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้นักเรียน พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนได้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถอ่าน เขียนได้ถูกต้อง ชัดเจน และ ใช้เวลาในการเรียนรู้เร็วขึ้น ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการพัฒนา ทักษะทางสังคมของนักเรียนให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือและทำงานร่วมกันและได้ เรียนรู้กระบวนการทำงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และเกิดความเชื่อมั่น ความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองอีกด้วย

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ครูผู้สอนสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนากระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และปรับใช้กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ

7.2 การนำแบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนต้องได้เรียนในเนื้อหาต่างๆ มาก่อนและครูควรให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนนการทำแบบฝึกเป็นชุดๆ และควรเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการทำแบบฝึกแต่ละชุดที่ผ่านมา

7.3 ในการสร้างแบบฝึกทักษะควรคำนึงถึงวัยและระดับของนักเรียน และเนื้อหาในแบบฝึกแต่ละชุดไม่ควรมากเกินไป เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความเครียดที่จะฝึก และเกิดความเบื่อหน่าย

7.4 ในการสร้างแบบฝึกทักษะรูปเล่มต้องสวยงามและตัวอักษรต้อง อ่านง่าย มีขนาดเหมาะกับวัยของนักเรียน และควรใส่รูปภาพประกอบเพื่อให้น่าสนใจ และนักเรียนไม่เกิดความเครียดในการทำแบบฝึก

7.5 ควรศึกษาความคงทนในการเรียนรู้